

Příloha č. 1: Doklad o publicitě a mediální ohlas

Obsah:

- seznam recenzí
- ukázka z odborného tisku
- doporučení respektovaných osobností
- doporučení a závazek spolupráce za MČ Praha3
- Publicita: leták, plakát, pexeso

Společenský ohlas v médiích je od počátku neuvěřitelný:

Obecně média:

Od reportáží v Událostech, studiu ČT24 a ArtZóně České televize, přes rozhlasové reportáže Českého rozhlasu a Radia Wave, až po internetová a tištěná média jako ArchSpace, Ekolist, Pražská drbna, Metro, Lidové noviny apod.

Odborná média:

Z odborných médií se projektu art re use věnoval letošní Qartal 05, loňský Artalk, odborný časopis Odpadové fórum nebo reportáž Artyčok.tv včetně rozhovorů s [redacted]

[redacted] o vzniku, smyslu a fungování art re use.

O projektu už byla dokonce napsána a obhájena diplomová práce na oboru Arts management VŠE v Praze, s tématem „Umění a udržitelnost: Možnosti a meze znovuvyužití uměleckého materiálu na příkladu organizace art re use“.

Výběr reportáží z médií a odborného tisku najdete na našem webu v kapitole **press** nebo **média** <https://reuse.artmap.cz/press/> a <https://reuse.artmap.cz/media/>

2022:

- 8. ročník konference *Předcházení vzniku odpadů se uskutečnil 25. října 2022, prezentace projektu*
- *Blesk.cz, 28. srpna 2022, Žižkovské „art re use“ centrum rozdává věci z druhé ruky. Darované předměty však musí sloužit umění, Autor: trap*
- *Automat (Zažít město jinak), 25. července 2022, rozhovor: Řešíme plýtvání i nedostatečné materiálové zázemí pro umělce.*
- *ArtZóna ČT, 21. června 2022, Fenomén art re use*
- *Diplomová práce VŠE, 11. května 2022, TÉMA: Umění a udržitelnost: Možnosti a meze znovuvyužití uměleckého materiálu na příkladu organizace art re use*
- *Odpadové Fórum, 29. duben 2022, Umění je o sdílení, [redacted]*
- *Radio Wave, 6. dubna 2022, [redacted] Zachránit a cíleně distribuovat. Žižkovský art re use je přestupní stanicí výtvarného materiálu*
- *Qartal 05, 31. březen 2022, TÉMA Q. Udržitelnost v galerii, [redacted]*

art re use

- Pražský inovační institut, 31. leden 2022, Projekt art re use nastartoval cirkulární spolupráci napříč pražskou kulturní komunitou a MHMP

2021:

- Artyčok, 20. prosince 2021, Reportáž a rozhovory, [redacted]
- Pecha Kucha Prague, Vol. 75, 24. listopadu 2021, prezentace projektu, [redacted]
- Studio ČT 24, 16. listopadu 2021, [redacted]
- Události ČT, 15. listopadu 2021, [redacted]
- Český rozhlas Rádio DAB, 5. října 2021, [redacted]
- Pražská drbna, 30. září 2021, [redacted]
- Artalk.cz, 27. září 2021, [redacted] V Praze na Žižkově byl otevřen sklad uměleckého materiálu
- Portál hl. m. Prahy, 22. září 2021, Na Žižkově se otevřel art re use: sklad uměleckého materiálu za odvoz
- Ekolist.cz, 23. září 2021, Hl. město Praha: Na Žižkově se otevřel art re use: sklad uměleckého materiálu za odvoz
- komunálníekologie.cz, 23. září 2021, V Praze se otevřel art re use: sklad uměleckého materiálu za odvoz
- regionparaha.cz, 23. září 2021, Na Žižkově se otevřel art re use: sklad uměleckého materiálu za odvoz
- pražskénovinky.cz, 23. září 2021, První sklad uměleckého materiálu za odvoz je otevřen
- Life4you, 23. září 2021, Na Žižkově se otevřel art re use - Sklad uměleckého materiálu za odvoz
- archSPACE, 30. 8. 2021, [redacted]

VIDEO: ArtZóna

21.6.2022

Fenoméni art re use v pořadu ArtZóna. V reportáži Tomáš Hruza ze spolku ArtMap ukáže žižkovský sklad a zahradu art re use, naši partneři z BGreen vás vezmou na filmová natáčení, David Böhmer ...

STUDIE: Diplomová práce VŠE v Praze

11.3.2022

TÉMA: Umění a udržitelnost: Možnosti a meze znovuvyužití uměleckého materiálu na příkladu organizace art re use. Cílem diplomové práce je prozkoumat vztah mezi uměním a udržitelností a jeho odraz na ...

PRESS: Odpadové fórum

25.4.2022

TÉMA: Umění je o sdělení - WASTE MANAGEMENT FORUM - Odborný měsíčník pro průmyslovou a komunální ekologii je vydáván od roku 2000. Článek je součástí květnového čísla tištěného časopisu &...

VIDEO: Studio ČT24

16.11.2021

Rozhovor o budovaném Skladu uměleckého materiálu. autor: Mario Kubaš, odkaz na video ZDE ...

AUDIO: Radio Wave

6.4.2022

Zachránit a cíleně distribuovat. Žižkovský art re use je přestupní stanicí výtvarného materiálu. V New Yorku funguje Materials for the Arts, v Leedsu Centre of Creative Reuse, na pražském Žižkově art...

PRESS: Qartal 05

31.3.2022

TÉMA Q. Udržitelnost v galerii - JEDINOU PODMÍNKOU JE, ŽE TO ZŮSTANE V KULTURNÍM PROVOZU (Tomáš Hruza) a NEKLÁST PODMÍNKY OD STOLU (Jiří Sulženko) - odkaz na články zde ...

VIDEO: Artyčok

30.12.2021

Reportáž a rozhovory s Evou Kofátkovou, Křištofem Kinterou, Magdalénou Juříkovou, Hanou Třeštkovou a Jirím Ptáčkem o vzniku a fungování art re use. autor: Jan Vonyšek (artycok.tv), hudba: Ondřej Ska...

VIDEO: Události ČT

15.11.2021

V Praze začala fungovat unikátní služba recyklace uměleckého materiálu z galerií, veletrhů a divadel. autor: Mario Kubaš, odkaz na video ZDE ...

Neklást podmínky od stolu

Uvažovat o environmentalismu z úhlu pohledu odboru kultury pražského magistrátu, to je široké a obecné téma. Hlavní město přijalo v posledních letech řadu dokumentů, které se ekologické udržitelnosti věnují. Děje se to však na nejobecnější úrovni: teprve vznikají akční plány, co konkrétně dělat, přímo v kultuře není na co konkrétně odkázat.

Odbor kultury oslovila nezisková sféra, lidé, kteří se sdružují pod různé klimatické výzvy, a říkají: vytvořte podmínky v rámci dotačních řízení, aby se dalo hodnotit, jak jsou určité věci ekologické! Srovnáváme si to třeba s přístupem slovenského Fondu na podporu umění, který má ve formuláři žádosti část, která řeší, jak myslí daná akce nebo pořadatel na udržitelnost. My jsme se k tomu zatím nepřiklonili, protože je v tomhle ohledu strašně jednoduché v žádosti něco

co se tahle povinnost stala součástí dotačních smluv, si jedna z firem otevřela myčku v Praze.

Druhým tématem jsou městské příspěvkovky, muzeum, galerie, diyadla, která, myslím, aktivně samy řeší, jak s naplňováním environmentálních potřeb zacházet. Mám po ruce srovnání. Byli jsme v Hamburku v tamější Kunsthalle, na budově visela vlajka Fridays for Future a finanční ředitel té galerijní instituce nám říkal: hádám se tady s kurátory a s uměleckým šéfem, aby dělali naše výstavy méně opulentní! Aby, když už pracují pod touto vlajkou, mysleli na to, že třeba udělají o jednu nebo o dvě výstavy méně. A budou průběžně přemýšlet, jestli se planetární nadprodukce netýká i nás... A jak to tak bývá, vedle něj seděl umělecký šéf, který má programových nápadů spoustu a uskromnění míří proti jeho snaze prezentovat je.

Příspěvkové organizace logicky samy vedou debatu, jestli vyprodukovat víc nebo méně, i kvůli rozpočtovým tlakům. Věřím, že všichni třídí: což je trochu - jak to říct... Falešně uklidnění. Vždyť třídění je až ta poslední věc, kterou je potřeba v tom řetězci dělat. Potřebujeme především méně produkovat, potom to, co vyprodukujeme, znovu použít, a teprve pak třídít: protože třídíte už jenom odpad. Odpad je už jen nevyužitelný materiál. Češi jsou možná experty v třídění, což však bohužel neznamená, že jsou ekologičtí.

Pojďme se dotknout ještě jednoho tématu: legislativa kolem změn ve prospěch životního prostředí. Vezmu úplně konkrétní případ - krásnou ukázkou zespoda vznikající iniciativy je centrum art reuse (poznámka redakce: je mu věnován příspěvek Tomáše Hřůzy v tomto Tématu Q). Aktivista Vincenc, tedy pan Vincenc, obdivuhodná osoba s neuvěřitelnou energií, při svojí práci samozřejmě naráží i na následující problém. Všechny instituce by mu materiál rády daly, nemají pro něj reálné využití, je určený k tomu stát se pro ně odpadem. I když existuje vůle příspěvkové organizace, (protože art reuse se o tom bavil nejenom s naší Galerií hlavního města Prahy, ale i s Národním technickým muzeem nebo s Národní galerií), tak to mnohdy není možné kvůli pravidlům určujícím, jak může státní či městská příspěvková organizace zacházet s majetkem.

A v art reuse nemají čas ani peníze na to, aby si zaplatili znalecký posudek, který určí hodnotu skřelů a kusů železa, které organizace použít nemohou, ale nemusel by se stát odpadem. Takže lidský vůle je, ale

slíbit, a pro nás pak velmi těžké zkontrolovat, jestli byl slib skutečně naplněn. Bonifikovat toho, kdo toho umí hodně slíbit, je nefér vůči těm, kteří na to už myslí a dělají to a tolik toho nahlas nenakřičí.

Zvažujeme, zda z environmentalismu vytvářet podmínky, nebo jestli vydávat jen doporučení. Mluvíme o možném seznamu doporučení, která jsou dobrá s ohledem na udržitelnost: po roce se pak nabízí udělat vyhodnocení, jestli to žadatelé použili a jestli - například - bylo samotné řešení dražší, nebo levnější. Nechceme prostě od stolu klást lidem podmínky, které vedou ke kontradikci a paradoxu. Klasickým příkladem byl tlak, aby se užívaly vratné kelímky: záhy se ukázalo, že v Česku existují pouhé dvě firmy, které dokážou zpracovat systém vratných kelímků, z nichž jedna myje v Brně a druhá v Soběslavi. Teprve dva roky poté,

ředitelé jsou samozřejmě povinni zacházet s majetkem legálně a nemůžou ho bez dalšího darovat. To je příklad, jak se naráží u klimatických plánů na hranice stávající legislativy. Je potřeba jako součást dnešního klimatického plánu vést úvahu o úpravě těch pravidel. Má to určitě spoustu rizik, protože někdo takhle může rozdat majetek velké hodnoty. Na druhou stranu nějakou změnu potřebujeme: je to velký blok pro art reuse a pro celý princip recyklace a upcyclingu uměleckého materiálu a potenciálního odpadu obecně. Věřím, že se dá najít dobrá metodika.

Každá věc, kterou člověk udělá, ať už na své osobní nebo na institucionální rovině, se podle mě počítá. Na druhou stranu, mám osobní vzpomínku. Měli jsme seminář s šéfem washingtonského Kennedy Center Michaellem Kaiserem, který vyprávěl: "Když byla ekonomická krize, objížděl jsem divadla a radil jsem jim, začněte šetřit, dělejte levnější scénografii, míň opulentní kostýmy, prodejte chytře víc lístků..." Když to člověk poslouchá v českém kontextu, musí se pousmát. Protože tady u nás se nikdy nenavrhovaly a nevráběly drahé scény, ani to nešlo: máme na to všehovšudy vyšší desítky tisíc korun, tak co za to nakoupíte za materiál, který ohroží životní prostředí? Nemyslím si, že by se tu nějak plýtvalo nebo žilo nad poměry, zvláště ne v galeriích nebo v muzeích.

Zkrátka, nepřipadá mi, že zrovna v environmentální praxi kulturních institucí by byla velká hrozba pro planetu. V čem určité instituce dělají a můžou dělat zásluhou práci, je vzdělávání. Dokážou oslovit spoustu návštěvníků a diskutovat spolu s nimi na aktuální a naléhavá témata. Každá taková změna paradigmatu, každé rozhodnutí, že budeme spotřebovávat méně, ne více, že budeme skromnější, je příležitostí, jak vymyslet technologické nebo jiné řešení. Lidé nechtějí opustit svůj komfort. I ten však může být udržitelnější a zodpovědnější. Všechny technické vynálezy jsou takhle motivovány. Celá politická díkce o tom, že nikdy nedopustíme, aby byla auta se spalovacím motorem zakázána, je zpátečnická. Je to jen předvolební slib určité skupině, která na to slyší. Ale udržitelné to není. Přijde mi dobré chytře vymyslet, jak vyměnit století páry a ropy za století větší skromnosti.

Autor je ředitelem odboru kultury a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy a snlíkem.

Qartal 05, 31. březen 2022, TÉMA Q. Udržitelnost v galerii,

Jedinou podmínkou je, že to zůstane v kulturním provozu

Skutečným činem, který mění situaci v možnostech recyklace uměleckého materiálu u nás, je loňský vznik centra nazvaného art re use v Praze. Za jeho založením stojí spolek Skutek společně s portálem, knihkupectvím a nakladatelstvím ArtMap. Tomáš Hruža, předseda spolku ArtMap, rekapituluje vznik a fungování centra, které vysvobodilo materiál pro expozice a instalace z kletby jediného použití.

Jak vzniklo art re use? Na počátku byl kontakt s Městskou částí Praha 3. Její zástupce se nás ptal, jestli neznáme nějakého sponzora, mecenáše, který by si vzal na starost prázdný dům, opravil ho a udělal z něj sdílené ateliéry pro umělce. Řekl jsem na to, že kdybychom znali nějakého sponzora, tak už ho zaprvé máme v ArtMapě, zadruhé spíš hledáme nějaký prostor, sklad, a popsal jsem mu myšlenku centra pro recyklaci uměleckého materiálu. A on říkal: My jako Praha 3 tady máme sklad, který se moc nevyužívá, je to objekt určený k demolici, ale já bych se pokusil nadhodit a zjistit, zda byste to mohli dostat. Začalo tak kolečko vyjednávání: všem se to nakonec líbilo, nikdo neprotestoval, a ten barák nám pronajali za korunu měsíčně, což je skvělé. Nikdo do té doby nepočítal s tím, že by se mohlo něco takového stát. Všichni se báli toho fyzického skladu, že na to budou nějaké obrovské náklady. Najednou to bylo možné.

Není to žádný zázrak, je to dům určený k demolici, je to tam omlácené a ještě nedávno plesnivé. Situovaný je ale bezvadně: hned pod zastávkou Lipanská, v oblouku z kopce na Vítkov, v bloku společně s radnicí. Takže jsme dostali prostor: a teď jak ho zafinancovat? V úvahu přicházely různé varianty, nakonec nastala domluva se spolkem Skutek. To už jsem se do toho vkládal za ArtMap s tím, že máme oproti Skutku vybudovanější infrastrukturu, účetnictví. Takže jsme se domluvili, že art re use bude dítětem Skutku, ale provoz si vezme na starost ArtMap.

Od začátku jsme zkoušeli najít financování i mimo granty, aby centrum mělo zajištěnou kontinuální existenci – jako příspěvkovka svého druhu. Abychom nečekali každý rok, jestli nám někdo něco dá. No a to se nepovedlo. Využili jsme tedy možnost podat si žádost o individuální dotaci v rámci MHMP, tu jsme dostali, nějakých 170 tisíc, tím se tam zase spustil provoz, začalo se to připravovat.

Hlavní výkonnou osobou pro art re use se stal Vínček – tedy Jan Vincenc. Vínček to spravuje, stará se o veškerý chod skladu. Myslím, že si v tom našel svoji roli velice dobře, stará se o art re use na full time. Ze strany Vínčka přišel nápad, že by tam s námi mohla být malá stavební firma Starwork, která dělá fasády. Oni by si tam občas něco odličili, pomohli by nám vybavit dílnu, mohli by nám zařídít regály, dopravit

prostor stavebně. Ta firma nemá s výtvarným uměním nic společného, ale jsou to nadšenci, ukázalo se to opravdu jako hodně dobré spojení. Každý týden nám dávají k dispozici dodávku s řidičem nebo i s dvěma chlapíky, a dělají to pro nás jako barter. Jsou tomu otevření, baví je to.

Druhou zásadní věcí bylo spuštění webových stránek. Fungují na platformě e-shopu (systém Shoptet používáme i na ArtMapu) a položky, které se tam přidávají, jsou jako v katalogu. Funguje to tak, že nabízené věci si můžeš opravdu odvézt. Mohli bychom i zapůjčovat, ale zatím všechno, co tam bylo, se snažíme rozdávat.

Přicházejí samozřejmě různí lidé, mají před sebou různé akce – a záleží na tom, co máme zrovna za materiál. Vznikli jsme jako služba galerijnímu provozu, proto některé věci uložíme a nedáme ani na web, aby se vrátily cíleně do galerií. Věci jsou u nás zdarma, jedinou podmínkou je, že to zůstane zachované v kulturním provozu. Co si nevezmou galerie nebo výtvarné kroužky, si vezme cirkulární dílna v Kampusu Hybernská. Tam zpracovávají věci různým způsobem, dělají čalounění, vyrábějí lavice. Z toho, co je odpad, dokážou vyrobit užitečný materiál – potisknou dlaždice na workshopy, ukazují lidem, jak se dá s různým materiálem pracovat.

Myslím, že potřeba něčeho, jako je art re use, tady visela ve vzduchu, docela dlouho se o tom mluvilo. Samotné galerie začaly tímhle směrem uvažovat, že chtějí tyto věci recyklovat. Ale vždycky, co znám třeba z Fotograf Gallery, kde jsem taky působil, bojují s místem. Takže vím, jak to chodí: dáme po výstavě stěny, desky nebo jiný materiál do skladu, nechce se nám je vyházet, a po čase si říkáme, že nám tu překáží a co s tím tedy uděláme, takže to vyhodíme – a za půl roku zjistíme, že to potřebujeme. V art re use testujeme nové cesty, které se teď rodí. Dávám na stranu věci a bavím se s Vínčkem, že je tady něco, co bychom mohli jen půjčovat, co rozdávat nebudeme: třeba technika, sametové opony apod. Přirozené to již funguje se sokly, které si galerie zapůjčí na výstavu, pak je přinesou zpět a my je vracíme do nabídky. Vzhledem k omezenému prostoru zatím nezakládáme vlastní depozitář, ale s MHMP a GHMP jednáme o oživení jejich depozitářů. Sami nemají kapacitu postarat se o smysluplné, cílené zápůjčky galerijního materiálu a my naši fungující systém, jak ho efektivně distribuovat, evidovat i vracet k novému užití.

Když se bavíme o lokálnosti: tím, že jsme v Praze, bychom měli fungovat pro pražské galerie; ale první, kdo nám co přivezl, byla hradecká galerie. František Zachoval nám tam poslal spoustu materiálu, akustické odhlučňovací desky, které měl ve své instalaci Dalibor Bača, nevěděli, co s tím, tak to byl první nákladák,

co přijel. Hned se to rozdalo na AVU, někdo si to vzal do zkušebny, cirkulární dílna v Hyberské z toho dělala nějaké podsedačky... Ale řekli jsme, že chceme fungovat lokálně, nechceme vozit materiál bůhvídkudy: když už máme být ekologičtí, tak ať se to nesváží z celé republiky. Třeba i naše webové stránky můžou být prostředníkem pro to, že když někde něco je a může to tam chvíli být, tak se to přes ten náš web rozdistribuuje. Příklad: Pražské Uměleckoprůmyslové museum likvidovalo sklad v Brandýse nad Labem, měli tam spoustu materiálu, soklů, dřevěných desek, přepravních beden. Měli jsme dva měsíce na to, abychom to rozdali, jinak že to zlikvidují. Pro ně bylo dobré zároveň i to, že nemusejí platit firmu na likvidaci, že tedy ušetří třeba pět set tisíc, když se materiál rozdá. Nabízeli jsme to tedy přes web. Určili jsme dny, kdy si to vyzvedávat. Teď přišla z IPRu výstava, která byla putovní, skončila v Brně a jim se to už nechtělo svážet do Prahy: na webu pak sumarizujeme realizace, tak nejméně konkrétně uvidíš, jak byl ten materiál využitý. Aby bylo vidět, co se s tím dělo, aby existovala nějaká historie. Fait Gallery v Brně přes nás nabízela mraky sádrokartonových desek z výstavy Stana Filka. Tam okamžitě zareagoval Ondřej Chrobák, který se stará o kurátora a umělce Jiřího Valocha, že mu z toho postaví výmínek. Zdá se, že ho opravdu buduje. Jana Písaříková nám k tomu napsala: „Skutečnost, že tento materiál pochází právě z této výstavy, je víc než symbolická. Byl to právě Jiří Valoch, kdo kurátorsky zaštil v roce 1974 legendární výstavu *Bílý prostor v bílém prostoru*, jejímž spoluautorem byl i Stano Filko (společně s Milošem Lakym a Jánem Zavorským). Kus bílého prostoru tak doputoval zpátky k němu.“

V představě, co budovat a k jakému fungování směřovat, nám pomohly vzory. Nejvíce asi newyorský Material for the Arts. Je to městská příspěvkovka, tam přijdeš a je to obrovské. Mají bedny třeba jen žlutých

věcí, jinde je zase shromážděná elektronika a jezdíš tam s nákupním vozíčkem a dáváš si tam, co chceš, a jenom deklaruješ, že jsi umělec. U nás se tímhle tématem zabývala například Romana Drdová, chtěla něco takového vytvořit v rámci FaVU, kde dělá doktorát. Strávila nějaký čas v New Yorku a chodila přímo do jejich re use centra. To je velký příklad, jak to funguje. Američané na to mají navázané workshopy, edukační programy, to bychom chtěli časem fakt dělat: zvat umělce, předávat zkušenost, jak pracovat s materiálem. Náš model má však výhodu, že opravdu přichází odspodu. Tím, že nejsme městská příspěvkovka, ale někdo, kdo je se scénou v neustálém a živém kontaktu a propojení, je celá věc mnohem přirozenější. Využití vybudované sítě kontaktů Skutku a ArtMap odstartovalo celý projekt v plné síle hned od počátku.

Neformálně fungujeme od jara 2021, oficiálně se páska přestřihla 21. září. Přišla Hana Třeštková ještě se starostou Prahy 3 Jiřím Ptáčkem a Pavlem Křečkem, tedy radním za kulturu na Praze 3. Je fajn, že se za to magistrát a městská část takhle hezky postavili. Co by nám pomohlo dál? Kdybychom měli větší prostor, který by mohl být vytápěný. Protože tam, kde jsme, je to opravdu dezolát, ani tam netopíme. V zimě jsou tam otvírací dny nebo hodiny, ale nedá se v tom pořádně fungovat. Někdy solidní prostor, který by nám magistrát nebo nějaký developer nabídnul, aby to bylo na úrovni. Nebo mít auto k dispozici jen pro sebe, moci víc svážet věci. Moci zaplatit několik plných úvazků: někdo by se měl totiž starat o sklad a někdo o ty věci kolem, o marketing, o komunikaci se sponzory...

Autor je multimediální umělec, předseda spolku ArtMap a jeden z iniciátorů art re use – skladu uměleckého materiálu.

Qartal 05, 31. březen 2022, TÉMA Q. Udržitelnost v galerii,

Umění je o sdílení

Cílem společné aktivity spolků ArtMap a Skutek je vytvořit hlavní komunikační bod v recyklaci, distribuci a transformaci aktuálně neužitečného galerijního a výtvarného materiálu na užitečný.

Základní funkce art re use

Projekt skladu uměleckého materiálu vznikl jako svépomocná aktivita samotného uměleckého provozu, a i proto je o něj obrovský zájem. Nabídka materiálů ze skončených výstav a projektů je neuvěřitelná a následná redistribuce zpět do kulturního provozu nečekaně rychlá. Toto je základní podmínka efektivního a úspěšného fungování. Zatím nemáme kapacity vytvářet deponitáře předmětů, ale zjistili jsme, že jakékoli množství materiálu jsme schopni do týdne cíleně distribuovat na novou tvorbu.

RECYKLACE

Princip fungování popíší na naší první realizaci, která proběhla ještě před oficiálním otevřením Žižkovského skladu. Na začátku srpna 2021 skončila v Hradecké GMU výstava Dalibora Bači: Za kulisu. Autor tři týdny pobýval ve zvukotěsné komoře vybavené pouze lůžkem a sociálními zařízeními.

Po skončení projektu zbyl „nákladák“ materiálu z instalace (dřevotřískica, recyklovaný molitan i sociální zařízení). Velice užitečný materiál, který ovšem ani galerie ani autor nemají kapacitu dále skladovat. Tento obecný problém velkých kulturních institucí i malých galerií se skromnějšími instalacemi stál u zrodu art re use. K tomu říká Jiří Ptáček, místopředseda spolku Skutek, který stál u zrodu myšlenky skladu: „Pro nás bylo důležité, abychom vyhověli dlouholetým požadavkům galerijních institucí, jak se zbavit materiálu, který jim zůstává ve skladech.“

Jelikož spolek Skutek je oborově sdružení galeristů a umělců řešících problémy výtvarného provozu, Dalibor Bača už věděl, kam se obrátit. Stačilo nám zavolat, domluvit čas a my jsme tunu stavebního materiálu převzali.

DISTRIBUCE

Na základní funkci skladu navazuje cílená distribuce materiálu zpět do kulturního

Objekt skladu o celkové rozloze 271 m² (Chlumova 257/8, Praha 3 - Žižkov)

”

„Umění je o sdílení a napojení, a ne o vytváření nějakých individuálních skládek. Recyklujeme nápady, témata a vize a myslím si, že bychom měli stejně zacházet i s fyzickým materiálem,“ říká Eva Koťátková.

provozu. Tím se řeší druhý palčivý problém, a to nedostatečné materiálové zázemí pro tvorbu. Darovaný materiál jsme vložili na náš web a díky širokému portfoliu kontaktů obou spolků se nabídka okamžitě dostala k cílové skupině galeristů a umělců. Z molitanu vzniklo například odhlučnění pro ateliér na AVU a designové židle v Cirkulární dílně HYB4 Kampusu Hybernská, z desek celý úložný systém našeho skladu, police pro komunitní prostor Olga ve Strašnicích i část výstavy materiálů v galerii VI PER a záchod jsme rovnou instalovali ve skladu, kde jsme v srpnu teprve zapojovali odpady, vodu a elektřinu k objektu.

Hnacím motorem projektu je ochota lidí neplýtvat cenným materiálem. Projekt

realizuje spolek ArtMap, denně aktualizovaný portál současného umění, který je druhým pilířem efektivního fungování art reuse. Celá služba i všechny materiály je k dispozici zdarma s jedinou podmínkou, aby se vrátil zpět do kulturního provozu na novou tvorbu, instalace, do uměleckých škol nebo na jiné veřejně prospěšné projekty. Jelikož projekt stojí na ochotě darovat materiál k dalšímu využití, práci dobrovolníků a podpoře z veřejného sektoru, zřídili jsme také webovou stránku „realizace“, na které může každý sledovat, kam darovaný materiál putoval. Je to na jednu stranu prevence, aby někdo nechtěl s materiály kšeftovat, ale zároveň i prezentace nových neziskových projektů, které díky darovanému materiálu vznikají. Za půl roku existence skladu proběhlo více než 360 realizací včetně recyklace rozsáhlých expozic.

TRANSFORMACE

Během půl roku činnosti se nám podařilo efektivně nastavit recyklaci i cílenou distribuci materiálu. Aktuálně budujeme dílnu, kde si může uživatel naší služby materiál upravit pro nový účel. I ta by měla fungovat na principu sdílení know-how, idejí a nápadů. My poskytneme uživateli zájemci například k výrobě soklu a ten v rámci workshopu ukáže zájemcům, jak se takový sokl vyrábí.

I o tuto službu je velký zájem a téma určuje aktuálně dostupný materiál. Skladem již prošly tuny pláten, bannerů, kovových konstrukcí nebo i evangelických zpěvníků. Je to velké materiálové dobrodružství a tvůrčí výzva, nikdy nevíme, co se u nás objeví zítra.

Nabídka i poptávka je od počátku neuvěřitelná a vše funguje zdarma s minimálními náklady. Projekt art reuse soustředí na jedno místo dlouhodobé snahy jednotlivců a institucí, usilujících o zodpovědný přístup k surovinám.

Okolnosti vzniku art reuse

V New Yorku funguje Materials for the Arts, v Leedsu Centre of Creative Reuse a v Praze na Žižkově art reuse. Naší největší výhodou je, že vše vzniklo z potřeb a úsilí samotné umělecké scény. Pro úspěšné nastartování služby nebylo třeba žádného PR nebo marketingu, stačilo jen propojit dlouhodobé úsilí mnoha kulturních aktérů z portfolia spolků Skutek a ArtMap.

Myšlenka na sdílený sklad materiálu provází spolek Skutek od jeho vzniku před 8 lety. Skutek je největším oborovým spolkem umělců, kurátorů a galeristů sou-

časné výtvarné scény. Z programového prohlášení spolku: „Stavíme na vzájemné svépomoci v rámci umělecké obce a společenské solidaritě. Musíme vytvářet vlastní nástroje ke zlepšení pracovních, životních a tvůrčích podmínek těch, kteří působí na poli výtvarného umění i v jeho nejbližším sousedství.“ V rámci spolku také vznikla profesní skupina na sociální síti Facebook s názvem „Umělecký materiál za odvoz“, která má více než 3 000 členů.

”

„Ta idea sdílení materiálu je obecně nutná! Dáváš věcem, který jsou odsouzeny k zániku, nějaký nový účel, význam, smysl. Tomu fandím!“

říká

V lednu 2021 hledala Praha 3 využití pro opuštěnou autodílnu a oslovila spolek ArtMap. Ten oživil dlouholetou ideu skladu a společně jsme sepsali první záměr využití. Zastupitelstvo záměr schválilo a od června 2021 máme sklad k dispozici, na 2 roky za symbolický nájem 1 Kč/měsíc. „Dostat do prakticky nevyužívané budovy pomoc živému umění v covidové době považují za výsledek skvělé synergie městské části a ArtMapy,“ uvedl Michal Vronský, zastupitel MČ Praha 3.

Objekt byl v dezolátním stavu. Nebyl připojen k sítím ani napojen na kanalizaci, ale opět se ukázala vlastní síla kulturní scény. Dobrovolnickou prací fanoušků a členů obou spolků jsme prostor rekonstruovali a již 21. září otevřeli. Na tiskové konferenci k otevření vystoupila také Hana Třeštíková, radní hlavního města Prahy pro oblast kultury: „Po materiálech, které art reuse zprostředkovává, je obrovská poptávka, což dokazuje, že takový projekt na území hlavního města patří, a jsme rádi že se takové centrum v Praze otevřelo.“ Magistrát hl. m. Prahy se tak stal naším dalším důležitým partnerem. Od počátku nám pomáhá vytvořit širokou síť spolupráce na platformě vlastních příspěvkových organizací a kulturních aktérů zabývajících se současným uměním a recyklací, jako je tradičně GHMP nebo

letos městem zřízená Nábytková banka Praha. Na start projektu, který budujeme jen z vlastních zdrojů, poskytli i první účelovou dotaci.

Na odboru kultury Magistrátu hl. m. Prahy již delší dobu řešili stejný problém udržitelného nakládání s materiálem v kulturním provozu, a tak vznikla ideální synergie mezi úsilím umělecké scény a úřady města. Právě loni dlouhodobě úsilí různých zainteresovaných aktérů vyústilo v založení několika městských re-use center v Praze, Ostravě nebo Plzni a aktuálně probíhá koordinace aktivit státu s iniciativami jako je Federace nábytkových bank a re-use center nebo Praha cirkulární k větší spolupráci v oblasti efektivního nakládání se surovinami.

Naší obrovskou výhodou je participace celého kulturního provozu na projektu art reuse. Ve spojení s aktivitami státu a iniciativami z jiných oborů, neziskovými i komerčními (filmové produkce, gastro, nábytek, stroje a stavební materiál apod.), je dalším krokem službu rozšířit o nové funkce, jako třeba záplůčka výstavního rekvizitáře, a zprostředkovat službu i mimo Prahu.

Budoucnost art reuse

Během půl roku se nám podařilo nastavit základní funkce a ukázat, že je o službu obrovský zájem na straně nabídky i poptávky. Celý projekt s fungujícím e-shopem produktů, skladem na Žižkově a jednou starou dodávkou je pouze funkční model. Naším dalším úkolem je vytvořit skutečnou materiálovou banku. Abychom mohli zachránit více materiálu potřebujeme především větší objekt a posílit dopravu. Pro efektivní distribuci potřebujeme také personál k obsluze vznikající sítě skladů.

Společně s Magistrátem hl. m. Prahy řešíme legislativní bariéry, které brání příspěvkovým organizacím darovat nepotřebný materiál a možnost záplůček nevyužitého depozitáře skladů státních institucí. Podobně s městskými galeriemi GMU Hradec Králové a Plato Ostrava řešíme možnost skladování a redistribuce materiálu v regionech mimo Prahu. S Prahou cirkulární řešíme mapu re-use skladů po Praze a s Re-use federací obdobjem síť po celé ČR. S iniciativou bgreen.tv a greenfilming.cz řešíme užší spolupráci s filmovými produkcemi. Toto je jen malý výčet mnoha našich aktivit, ke kterým hledáme strategického partnera, jenž by pomohl finančně zajistit tak užitečný a potřebný projekt. Do projektu se již zapojilo přes 60 subjektů, viz. www.reuse.artmap.cz/o-nas/.

art re use

Doporučení několika osobností včetně zdůvodnění podpory je součástí rozhovorů v rámci reportáže Artyčok.tv o tématu vzniku a fungování art re use.

Ve videu se k projektu vyjadřují:

Odkaz na video na našem webu <https://reuse.artmap.cz/media/video--artycok/>

Nebo také článek ředitele odboru kultury a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy, „Neklást podmínky od stolu“ pro Téma časopisu Qartál 05.
<https://reuse.artmap.cz/media/press--qartal-05/>

Doporučení a příslib další spolupráce MČ Praha 3:

Praha 27. září 2022
UMCP3 385858/2022/023/K

Doporučení pro MŽP ČR
Podprogram na podporu projektů nestátních neziskových organizací působících v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje pro rok 2023

Dosavadní i budoucí spolupráce MČ Praha 3 na provozu art re use

Vážený pane předsedo,

v lednu minulého roku jsme oslovili Váš spolek Artmap s nabídkou pronájmu nevyužitého objektu ke kulturnímu účelu za symbolické nájemné. Předložený projekt art re use (sklad uměleckého materiálu za odvoz) nás zaujal, neboť jsme podobnou ideu již dříve neúspěšně rozvíjeli s jiným subjektem.

Po nutných opravách, na kterých jsme se jako MČ Praha 3 také částečně podíleli, byl spuštěn provoz skladu v bývalé autodílně (Chlumova 8, Praha 3). Služba začala fungovat okamžitě a osvědčila se. Sklad v Chlumově ulici se stal materiálovým zázemím místních umělců, galerií, ale i místních škol a spolků, kteří zde zdarma čerpají materiál tvorbu, spolkový život i neziskové projekty.

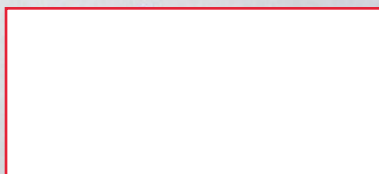
Celý projekt je ukázkou, jak jednoduše a efektivně může fungovat systém sdílení nevyužitého materiálu, který by jinak skončil ve spalovně nebo na skládce. Projekt má velký ohlas, který přesahuje hranice Prahy 3 i hlavního města. Zástupci radnice rovněž v minulosti navštívili ve Vídni několik podobně fungujících míst a je zřejmé, že potenciál rozvoje je obrovský.

S objektem skladu počítáme v rámci rozsáhlé rekonstrukce školy na Havlíčkově náměstí, která však proběhne nejdříve v letech 2024-25. Do té doby preferujeme dočasné využití tímto způsobem. Zároveň již dnes hledáme cesty k rozšíření fungujícího provozu o tvůrčí dílny, ateliéry a udržení projektu i po zahájení rekonstrukce.

Projekt art re use je také velkou inspirací ostatním. Do skladu na Žižkov se sjíždějí zástupci umělecké komunity z celé republiky a proběhlo tu i několik exkurzí.

Projekt art re use považujeme za smysluplný a má ze strany MČ Praha 3 nadále velkou podporu. Budeme velmi rádi, pokud tento projekt bude podpořen ze strany MŽP ČR.

S pozdravem

Artmap, z.s.
Vojtěšská 196/18
110 00 Praha 1 - Nové Město

Městská část Praha 3
Havlíčkově náměstí 700/9
130 00 Praha 3
+420 222 116 111
www.praha3.cz

art re use

Součástí prezentace projektu je on-line i tištěný leták, plakát a pexeso:

Na všech tištěných dokumentech, stejně jako v on-line materiálech, na webu i sociálních sítích, uvádíme v partnerech projektu: MK ČR, Magistrát HMP a MČ Praha 3.

Materiály ke stažení (on-line i k tisku) na našem webu: <https://reuse.artmap.cz/press/>

V Praze dne 30. 1. 2023

Chlumova 257/8
130 00 Praha 3-Žižkov
www.reuse.artmap.cz